

מאת: שהם סמיט
איורים: איתן אלוא
הוצאה: כנרת
קבוצת גיל: כִּתָּה א'



הצעות לפעילות מרחוק!

גם בימים לא רגילים, כאשר למידה מרחוק מתבקשת נוכח המציאות, אפשר ליהנות מספרי "ספריית פיג'מה"!

שלחו לילדים את הקישור להקלטת הסיפור בפודקאסט "[ספריית פיג'מה קוראת לכם](#)"

בעקבות ההאזנה בבית, תוכלו להמשיך את הפעילות במגוון דרכים, למשל:

1. במפגש זום, אפשר להזמין את הילדים לכתוב ולשתף כיצד הם מדמיינים את שבע השנים הטובות שלהם. אפשר להכווין בשאלות ¹ מה יהפוך אותן לטובות? עם מי תרצו לבלות אותן? אילו דברים תעשו שיגרמו לכם להרגיש טוב?

אפשר גם לצייר את שבע השנים הטובות, להציג את הציור במפגש זום ולספר עליו לכולם.

2. עשה טוב ² קבל טוב! טוביה וסירל לא השתמשו בכל הזהב שניתן להם אלא רק במה שהיו צריכים, ואת הזהב שנשאר ביקשו מהאיש לקחת בתום שבע השנים, ולהעניקו למישהו אחר שזקוק לו. בתמורה לכך, טוב חזר אליהם בדמות של תלולית זהב חדשה בחצר ביתם. אפשר ליצור לוח שיתופי ולהזמין את הילדים לעשות מעשה טוב עבור בני ביתם, לתעד אותו בתמונה או לכתוב על הלוח, וכך ליצור שרשרת של טוב.

3. הזמינו את הילדים להכין תיבות אוצר משלהם, אולי ימצאו בהן תלוליות של זהב? הסבר להכנת הקופסה וקובץ זמין להדפסה, נמצא [כאן](#).



שְׁלֹב הַסֵּפֶר

מיני הדרכה על הספר לצוות

שִׁמְע

האזינו לסיפור "שבע השנים הטובות"
אנו מזמינים אתכם/ן להאזין להקלטה הקסומה של הסיפור "שבע השנים הטובות", מאת: שהם סמיט | איורים:
איתן אלוא | הוצאת: כנרת (כיתות א')

יוצרים ומגישים ירדן בר כוכבא הלפרין ודידי שחר
מוזיקה ונגינה טל בלכרוביץ'
פתיח דידי שחר



מוכנים/ות? מת חי לים!

שִׁיחָה

שיחה - לבחור ולהשקיע
כדאי לשוחח על הבחירה של סיריל וטוביה: מדוע, לדעתכם, הם בחרו שלא להשתמש בכל הזהב? האם זה הפתיע אתכם? מדוע, לדעתכם, הם בחרו להשקיע את הזהב בלימודים?



שיחה

איורים - איפה העז?

העז מלווה את סיריל וטוביה לאורך כל הסיפור. תוכלו לחפש את העז באיורי הספר: מה היא עושה? מה הקשר שלה למשפחה? נסו לספר את הסיפור מנקודת מבטה של העז? מה קורה לה לאורך הספר?



משחק

משחק - מחפשים את המטמון

אספו מתנות קטנות שתמצאו לתת לבני המשפחה: ציור, ברכה או חפץ. לפי תור, אחד מבני הבית יחביא את המתנה שלו, ושאר בני הבית יחפשו את האוצר על פי סימנים: "קרוב־רחוק", "חס־קר" או חיצים שתפזרו בבית.



השקפה

פינטרסט

[פינטרסט -](#)

יצירות, שירים ופעילויות נוספות בפינטרסט של ספריית פיג'מה



שיחה

מפגש ושיחה

קריאה ראשונה? כדאי לעצור את הקריאה לאחר שהזוג מקבל את תלולית הזהב ולשאול: מה, לדעתכם, יעשו טוביה וסיריל בזהב שקיבלו? מדוע?
איך נראו השנים הטובות? לאחר הבשורה של האיש הפלאי, אפשר לעצור את הקריאה ולשאול: מה, לדעתכם, קרה בשבע השנים הטובות של המשפחה?
תגובות ושאלות במהלך הקריאה? כדאי לאפשר שאילת שאלות והעלאת מחשבות במהלך הקריאה כביטוי למעורבות בסיפור ולהזדהות איתו.
מילים חדשות? כדאי להתייחס למילים פחות שגורות ומוכרות, כמו:

"בקתה מטה לנפול", "סבל", "איש בא בימים", "מלמד", "תלולית".
 יש מילים שאפשר להסביר באמצעות האיורים, למשל "סבל".
 קריאה חוזרת ☞ כדאי לקרוא את הסיפור יחד יותר מפעם אחת במשך כמה מפגשים ולשוב ולקרוא אותו כעבור זמן.
 כל מיני קריאות ☞ כדאי שכל קריאה חוזרת תהיה בעלת אופי משלה: קריאה שבה יציגו התלמידים את העלילה, קריאה של חלק מסוים לשם התמקדות בנושא לדיון, קריאה שבמרכזה הקשר בין האיורים לכתוב.
 שיחה בעקבות הסיפור ☞ בחירתם של בני הזוג יכולה לעורר מגוון דעות: תמיכה, תמיכה חלקית, פליאה ואף התנגדות. כדי לנהל דיון פורה כדאי להאזין למגוון הדעות ולאפשר תגובה והקשבה.
 סוף הסיפור ☞ כדאי לשאול: מדוע, לדעתכם, זכו טוביה וסירל בתלולית זהב פעם נוספת? מה, לדעתכם, יעשו בה כעת, אחרי שהילדים רכשו השכלה? מדוע?
 התייעצות ☞ מדוע טוביה התייעץ עם אשתו? בעקבות הסיפור אפשר לדון במושג "התייעצות" ☞ מה זו התייעצות? האם חשוב לכם להתייעץ? עם מי אתם נוהגים להתייעץ?



מילים וספרים בכיתה

כדאי ליצור בכיתה סביבה לימודית לאיסוף מילות מפתח, ביטויים, יצירות והסברים מאוירים למילים ולסיפור. אפשר ליצור לוח או מילון כיתתי ולשתף גם את המשפחות.



איורים מספרים

האיורים המלווים את הסיפור מלאי הומור ומוסיפים מידע על הכתוב. מומלץ לחלק לתלמידי הכיתה את העותק האישי, לאפשר להם לעיין באיורים ולבקש מכל תלמיד לבחור איור ולהסביר מדוע בחר בו. לאחר מכן אפשר לבחון את האיורים: כיצד חיה המשפחה? אילו בעלי חיים מלווים את המשפחה, במיוחד את טוביה? מה ניתן ללמוד מהאיורים על חייהם של הילדים?



שבע השנים הטובות

מקור הביטוי "שבע השנים הטובות" בספר בראשית, כשיוסף פותר את חלומות פרעה. יוסף מפענח כי שבע הפרות עבות הבשר ושבע השיבולים הטובות המופיעות בחלומות הן רמז לשבע שנים טובות שיבואו על מצרים: "שֶׁבַע פְּרוֹת הַטּוֹבוֹת שֶׁבַע שָׁנִים הֵנָּה" [בראשית מא, כו]. מכאן הביטוי "שבע השנים הטובות", שמשמעותו תקופה ארוכה ורציפה של שפע ושגשוג.

הרחבת הביטוי ² הביטוי מתייחס לאגירה בשנות השפע לקראת העתיד. בספר טוביה וסיריל בוחרים ברכישת השכלה, המלווה את האדם גם בתום שבע השנים הטובות.



שיחה

איזהו עשיר? השמח בחלקו

זו הזדמנות לשוחח עם התלמידים על הביטוי "אֵיזֶהוּ עָשִׁיר? ² הַשֹּׂמֵחַ בְּחֵלְקוֹ" (משנה, פרקי אבות ד, א), שפירושו: אדם עשיר באמת הוא אדם השמח במה שיש לו.

יצירה ² בעקבות הביטוי תוכלו לבקש מהתלמידים לצייר דברים שמשמחים אותם, ולא דווקא נקנים בכסף. תצוגה ונראות ² כדאי ליצור בכיתה סביבה לימודית שתציג את הביטוי ואת התייחסות התלמידים אליו.



העשרה

מעבירים את זה הלאה

"קח ותן למי שזקוק לכך יותר מאיתנו" ² בהשראת הדברים ניתן לערוך שוק קח ותן: התלמידים והתלמידות תורמים פריטים שיכולים לשמח את חבריהם ולוקחים פריטים שחסרים להם.

אפשר לערוך איסוף של תרומות לנזקים בקהילה וכך להעביר את הטוב הלאה.

הכנה וידוע ² ניתן לעודד הכנת כרזות המזמינות לשוק ומוסרות מידע עליו ולתלות אותן ברחבי בית הספר.

להשראה ² [איך לארגן שוק קח-תן](#)

